

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Спортивний туризм
(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності(-тей): для всіх спеціальностей

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (120 годин) (денна форма: 120 год.: 24 - лекції; 24 - семінарські; 72 - самостійна робота; заочна форма: 120 год.: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108-самостійна робота)

Мова викладання: українська

Посилання: <http://moodle.idgu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=473>

2. Інформація про викладача

ПІБ: Євсєєва Діна Вікторівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: викладач кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Робочій e-mail: tornado200886@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: п'ятниця, 14.40-16.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Спортивний туризм» є загальні закономірності та принципи розробки суб'єктом туристської діяльності туристських спортивних маршрутів, підготовка та проведення подорожі відповідно запланованого маршруту.

Метою викладання навчальної дисципліни «Спортивний туризм» є оволодіння комплексом теоретичних знань, практичних навичок щодо розробки, організації, підготовки та проведення спортивного походу з особами різного віку і різного ступеню фізичної підготовки в різних регіонах країни; сформувати у студентів теоретичні знання щодо туристської діяльності та уміння організовувати туристичні походи, спортивні змагання.

Необхідність вивчення дисципліни обґрунтовується оволодінням комплексом теоретичних знань, практичних навичок щодо розробки, організації, підготовки та проведення спортивного походу з особами різного віку і різного ступеню фізичної підготовки в різних регіонах країни; сформувати у студентів теоретичні знання щодо туристичної діяльності та уміння організовувати туристичні походи, спортивні змагання.

Результати навчання У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. **Знання:** масових видів спортивного туризму; методики організації та проведення туристських походів; формування професійних, організаційних, педагогічних вмінь та навичок необхідних для роботи у сфері рекреаційно-спортивного та оздоровчого туризму з особами різного віку та різного рівня фізичної підготовки.

2. **Уміння:** здатність застосовувати систему знань із загальної теорії і методики спортивної підготовки, пояснювати принципи, засоби та методи спортивної підготовки; інтерпретувати теорію навчання рухових дій; визначати засоби профілактики

перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом; діагностувати функціональний стан організму людини; застосовувати основні принципи та засоби надання долікарської допомоги у невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; обирати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту людей в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій; застосовувати гігієнічні заходи у процесі занять фізичною культурою і спортом; дотримується основних положень збереження навколишнього середовища у професійній діяльності; використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар; організовувати заходи щодо залучення різних груп населення до здорового способу життя.

3. *Комунікація*: демонструвати знання теоретичних засад використання рухової активності людини під час дозвілля для збереження здоров'я, зокрема, спортивного туризму й орієнтування на місцевості; проводить оцінку рухової активності; складає план кондиційного тренування; розробляє та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення; пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи спортивної підготовки, обговорює особливості змагальної діяльності та організацію й проведення спортивних змагань, структуру тренувального процесу, основи відбору і орієнтації спортсменів, основи моделювання та прогнозування у підготовці спортсменів; визначає позатренувальні та позазмагальні засоби стимулювання працездатності та відновлювальних процесів.

4. *Автономність та відповідальність* : демонструвати знання основ психології особистості, психологічних процесів, психічних станів людини, психологічних якостей особистості, основ соціальної психології груп і колективу; застосовувати базові знання з метрології та біомеханіки, виконувати необхідні виміри та розрахунки для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей спортивної техніки.

4. Зміст дисципліни

Тема 1. Теоретичні засади спортивного туризму

Вступ. Туризм як явище громадського життя. Історія розвитку спортивного туризму. Видатні діячі спортивного туризму. Організації, що опікуються питаннями розвитку спортивного туризму. Соціальне значення активного туризму. Поняття й суть спортивного туризму. Ознаки спортивного туризму. Основні форми і види активного туризму. Основні форми туристичної роботи. Класифікація туризму. Функціонування спортивного туризму в Україні.

Тема 2. Організаційно-правові основи функціонування активного туризму в Україні

Олімпійська хартія. Хартія туризму. Кодекс туриста. Міждержавні стандарти з туризму. Положення «Про пошуково-рятувну службу». Правила проведення змагань з туристських спортивних походів. Класифікація туристських спортивних маршрутів. Порівняльна характеристика категорійності туристських маршрутів Харківської області, Криму, Карпат та Центральної частини України. Класифікація туристських регіонів країн учасниць СНД.

Тема 3. Види спортивного туризму, їх особливості та характеристики.

Класифікація спортивного туризму. Пішохідний та лижний туризм. Особливості пішохідних походів у різних кліматичних зонах. Особливості лижних походів. Рух в лавинонебезпечній зоні. Гірський туризм, альпінізм, спелеотуризм. Рух по скальному та сніговому схилах, льодовику. Проходження перевалів. Види страховки. Вплив високогір'я на організм людини. Специфічні умови перебування людини під землею. Водний та вітрильний туризм. Природні та штучні перешкоди, їх здолання. Велосипедний та автмототуризм. Поведінка пасажира під час їзди. Особливості підготовки до автмотоподорожей. Правила дорожнього руху. Кінний туризм. Екстремальні типи активного туризму. Поняття екстрима в туризмі. Особливості походів вищої категорії складності. Особливості проведення

велосипедних подорожей. Водний туризм та особливості його організації. Вимоги до організації гірських походів. Страхування і самострахування.

Тема 4. Основи топографічної підготовки та спортивного орієнтування.

Визначення поняття « спортивна карта ». Орієнтування та карта. Загальні вимоги до спортивної карти. Вимоги до зображення на спортивній карті. Види та характеристика картографічного матеріалу. Підготовка картографічного матеріалу до роботи. Спорядження орієнтувальника: взуття, одяг, компас, картка учасника, мапа. Тренування орієнтувальника: читання мапи, пам'ять мапи, порівняння мапи з місцевістю, контроль відстані, володіння компасом та контроль напрямлення, тактика орієнтування. Загальні положення орієнтування на місцевості. Рух за азимутом. Карта та рух по місцевості. Спортивне орієнтування і карта. Умовні знаки спортивних карт. Організація і проведення змагань зі спортивного орієнтування.

Тема 5. Спеціальне спорядження та вузли для спортивного туризму.

Характеристика спеціального спорядження. Карабіни. Страхувальні системи. Рукавиці. Одяг. Захисна каска. Гальмівні пристрої. Зажими. Блоки і поліспасти. Мотузки. Туристичні вузли. Поділ туристичних вузлів на групи. Техніка в'язання туристичних вузлів та їх призначення. Класифікація вузлів за призначенням. В'язання та застосування туристичних вузлів. Основні вузли. Допоміжні вузли.

Тема 6. Подолання природних перешкод та змагання зі спортивного туризму.

Страховка та її види при подоланні природних перешкод. Водні переправи. Способи подолання водних перешкод. Види переправ. Техніка подолання водних перешкод. Різновиди подолання переправи вброд. Одиночні та групові переправи. Переправи над водою, різновиди. Переправи по воді. Загальні положення щодо проведення змагань зі спортивного туризму. Спеціальні завдання туристичних змагань. Організація безпеки учасників на дистанції (етапах). Суддівство та визначення результатів.

Тема 7. Організація харчування у туристичних походах.

Харчування у туристському поході. Продукти харчування. Хімічний склад та калорійність. Денна норма продуктів. Приготування їжі в поході. Використання основних продуктів харчування в поході та їхня характеристика. Режим харчування. Поповнення продуктів на маршруті. Водно-сольовий режим. Поради черговим кухарям, або вузлики на пам'ять. Харчування в поході, приблизний набір продуктів харчування в поході. Пакування та транспортування харчів. Режим харчування в поході. Приготування їжі в умовах походу.

Тема 8. Особливості організації та проведення походів із різних видів туризму.

Мета і завдання походів. Склад групи: туристський досвід та фізична підготовка. Вибір маршруту. Терміни (строки) проведення. Фінансові можливості групи. Розподіл обов'язків в групі. Тактична побудова маршруту в залежності від виду туризму, складності походу, району та часу подорожі. Основні відомості про мапи, читання мап. Використання курвіметра, компасу. Орієнтування на місцевості. Підготовка спорядження до походу. Спеціальне групове і особисте спорядження в залежності від виду туризму і складності походу. Догляд за спорядженням та його ремонт. Фізична та технічна підготовка туристів до походу. Комплектування туристичної групи. Самоврядування туристичної групи. Основні обов'язки кожної посади протягом туристично-краєзнавчого циклу. Поняття краєзнавчих посад. Робота на чергових посадах. Планування маршруту походу. Кошторис походу. Випуск групи на маршрут. Групове та індивідуальне спорядження для походів різної категорії складності. Тактика, техніка та орієнтування на маршруті. Туристичний бівак. Організація харчування туристів у поході. Медичне забезпечення походу, комплектування аптечки. Гігієна туриста. Безпека в туристичних походах

Тема 9. Екстремальні ситуації в туристській діяльності.

Визначення екстремальних ситуацій. Дії групи у разі екстремальної ситуації. Чинники виживання. Дії в разі втрати орієнтації на місцевості. Втрата спорядження. Пошук води. Очистка води. Вогонь. Способи добування вогню без сірників. Захист ніг в екстремальних умовах. Харчування в умовах виживання. Стихійні лиха. Метеорологічні спостереження та прогноз погоди. Медична допомога та профілактика захворювань та нещасних випадках.

5. Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики» <http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-ta-korporativnoyi-etyky-idhu-zatverdzheno-22.12.2023-.pdf>. Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

З метою підвищення академічної чесності та сприяння особистому розвитку, студентам заборонено використовувати будь-які технології штучного інтелекту у виконанні завдань та тестів.

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою згідно табл. 1.

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	незараховано

Загальна оцінка за курс виставляється за результатами поточного та проміжного згідно табл. 2.

Таблиця 2.

Формування загальної оцінки за курс

Максимальна кількість балів	70 балів	
	(поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-	
		30 балів
		(проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи

	бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Форма проміжного контролю
Модульна контрольна робота
Форма підсумкового контролю залік

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/polozhennja_pro_porjadok_ocinjuvannja_rivnja_navchalnyh_dosjahren_z_i_zminamy-vid-28.08.2020-protokol-1.pdf)

Оцінювання роботи на семінарських заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях приведені у табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання розв'язання задач представлено у табл. 4.

Таблиця 4.

Критерії оцінювання розв'язання задач(ситуацій)

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
---------------	---

5 балів	Розв'язання задачі є абсолютно вірним. Студент володіє знаннями методики здійснення розрахунків, вміє нестандартно підходити до розв'язання задач (вирішення ситуацій) та робити обґрунтовані висновки.
4 бали	Задача розв'язана вірно, але обґрунтування висновків є недостатнім
3 бали	Задача розв'язана вірно, але немає висновків та хід розв'язання задачі (вправи, ситуації) не подано.
2 бали	При розв'язанні задачі виявлені неточності, помилки в розрахунках.
1 бал	Практичне завдання розв'язане невірно.
0 балів	Не було спроби розв'язати задачу (ситуацію).

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 70% семінарських занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений. При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття якщо він не був оцінений за результатами проведення семінарського заняття.

Основними видами індивідуальних завдань є: підготовка доповідей, рефератів; вирішення ситуаційних завдань.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела, якісна презентація результатів власного дослідження.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання. Разом з тим здобувач освіти може запропонувати свою тему доповіді (реферату) у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Окрім цього у якості виконання індивідуального завдання здобувачу вищої освіти може бути зараховано проходження онлайн-курсів (у відповідності до змісту навчальної дисципліни) на платформах EdEra, Coursera, Prometheus та інших. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30». Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,3. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які включено до проміжного контролю, наведено у табл. 3-4. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 16 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль. У графі «проміжний контроль» виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання при організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання

У разі проведення освітнього процесу у дистанційному режимі, порядок його організації регулює «Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/polozhennja-pro-orhanizaciju-osv.-procesu-iz-zast.-tehnolohij-dyst.-navch.-2020.pdf>). Дистанційний режим навчання передбачає проведення навчальних занять, контрольних заходів та самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час синхронного режиму навчання може здійснюватися через онлайн-платформи проведення відео конференцій Google Meet або Zoom. Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання самостійних індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom).

Завдання проміжного контролю виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom), які оцінюються за поданим вище алгоритмом.

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Спортивний туризм та активна рекреація: географія, систематизація, практика (словник-довідник). Geo-Hub: науково-освітній веб-портал. URL : <https://geohub.org.ua/node/917>
2. Андрєєва О.В. Фізична рекреація різних груп населення. Київ: Поліграф сервіс; 2014. 280 с.
3. Андрущенко О.С. Організація туристичної діяльності: конспект лекцій. Одеса: Одеський державний екологічний університет, 2022, 144 с.
4. Білодід А. О., Дем'яник М. В., Кисличенко Л. А. Одноденний туристський похід: краєзнавчий аспект. Пріоритети розвитку педагогічних та психологічних наук у XXI столітті: Збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (15–16 березня 2019 р., м. Одеса). Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2019. Ч. 1. – 108 с. С.71-75.
5. Блистів Т. Мотиваційні пріоритети школярів до занять у центрах дитячо-юнацького туризму. Спортивна наука України. 2015. № 1(65). С. 70–75. URL:<http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/293>
6. Борисова О. В. Спеціалізований туризм : навч. посіб. Київ : Кондор, 2020. 360 с.
7. Брусильцева Г. М., Зима О. Г. Правове регулювання туристичної діяльності : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 214 с.
8. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 178 с.
9. Герман І.В. Правове регулювання організації дитячого туризму в Україні. Молодий вчений. 2019. № 7 (71). С. 329–336.
10. Грабовський Ю. А., Скалій О. В., Т. В. Скалій. Спортивний туризм : навчальний посібник. URL : http://tourlib.net/books_ukr/grabovsky.htm
11. Дем'янчук О. Г. Техніка подолання етапу „підйом” у спортивному туризмі / Дем'янчук О. Г. // Вісник Запорізького нац. ун-ту : [зб. наук. пр.]. Серія: Фізичне виховання та спорт. Запоріжжя, 2012. № 2(8). С. 49–54.
12. Доценко А.І. Туристичне краєзнавство. Київ: Університет «Україна». 2022. 128с.
13. Екстремальний туризм в туристичних пропозиціях України. URL: <http://ukrbukva.net/page,21,72875-Ekstremalnyiyturizm-vturisticheskikh-redlozheniyah-Ukrainy.html>
14. Зеніна І. Особливості фізичної підготовки туристів. Основи спортивного туризму в рекреаційній діяльності. 2016. С.124–130. URL : http://journals.uran.ua/tourism_kzvsst/article/view/80175/75740
15. Зінь Л. Організація навчальних секцій з фізичної культури і спортивного туризму у Львівському інституті економіки і туризму / Любомира Зінь, Костянтин Лабарткава, Олег Лядик // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали X Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Львів, 2019. С. 343–350.
16. Історія дитячо-юнацького туризму і краєзнавства України у хронології 1930 – 2020 рр. Івано-Франківськ : Симфолнія Форте, 2022.
17. Кільницький О. Організаційно-правові особливості спортивного туризму та мультиспорту / Олександр Кільницький, Юрій Грабовський, Ірина Маляренко // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали X Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Львів, 2019. С. 50– 55.
18. Колотуха О. В. Активний туризм : навч.-метод. посіб. Кропивницький : Льотна академія Національного авіаційного університету, 2018. 128 с.
19. Колотуха О., Колотуха І. Географія спортивного туризму та активної рекреації України : монографія. Харків : Мачулін, 2021. 436 с.

20. Конспект лекцій "Спеціалізований туризм (Активний туризм)" [Електронний ресурс]: для бакалаврів усіх спец. ден. та заоч. форм навчання / Р. С. Яготін, Д. В. Болтоматіс, С. В. Халайджи, Н. В. Павлова; Каф. фізичної культури та спорту. Одеса : ОНАХТ, 2020. 45 с. URL : <https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1901673>
21. Куриленко Т.С., Сищук Т.М., Чорна Ю.Е. Організація туристського походу виробничої технологічної практики як вдосконалення професійного самовизначення. Основи спортивного туризму в рекреаційній діяльності: збірник наукових праць. Харків: ХДАФК, 2019. 358 с. URL : <http://journals.uran.ua/index.php/wissn055. C. 251-261>.
22. Лиман С.І., Парфиненко А.Ю., Посохов І.С. Історія туризму : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2018. 372 с.
23. Методичні вказівки «До самостійних занять спортивним туризмом. Організація туристського походу вихідного дня» для студентів напрямку підготовки 6.140.103 «Туризм» денної форми навчання. / Уклад: С. В. Халайджі, Р. С. Яготін, Д. В. Болтоматіс. Одеса, ОНАХТ, 2018. 42 с. URL : <https://elc.library.onaft.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNTcnv.BibRecord.162288>
24. Методичні рекомендації «Навчання техніки спортивної ходьби» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання / Укладачі : доцент Р.С. Яготін, доцент С. В. Халайджі, ст. викладач Н.Г.Лаговська, ст. викладач Л.М.Цапенко Одеса: ОНТУ, 2021. URL : <http://sport.ontu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/06/>
25. Монастирський В. Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. Посібник. ННБК «АТБ». Львів, 2022. 200 с.
26. Основи спортивного туризму в рекреаційній діяльності : збірник наукових праць. Харків: ХДАФК, 2016. 358 с. URL : <http://journals.uran.ua/index.php/wissn055>
27. Основи туризмології: навч. посіб. / О. А. Кручек, С. Ф. Соляник, О. В. Парубець, С. І. Гордієнко. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 234 с.
28. Порядок присвоєння кваліфікаційних категорій спортивним суддям Затверджено Наказом Міністерства молоді та спорту України 16.07.2013 № 31. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1312-13>
29. Правила спортивних змагань зі спортивного туризму. Затверджені Міністерством молоді та спорту України 15.04.2021 року № 11/5.3/21.К. : ФСТУ, 2021.
30. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 168-р від 16 березня 2017 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>.
31. Романенко О.В. Роль картографії в орієнтуванні на місцевості. Основи побудови тренувального процесу в циклічних та екстремальних видах спорту: збірник наукових праць. Харків: ХДАФК, 2019. Вип.3. 222 с.
32. Романенко О.В., Бабій І.М. Чемпіонат Світу з орієнтування на місцевості: становлення, проблеми та перспективи проведення WOC на базі НПП «Синевир» Закарпатської області. Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія №15, Збірник наукових праць /За ред. О.В.Тимошенко. К.: Вид-во НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2018. Випуск ЗК(97)18. 634 с.
33. Рудев І. М. Активний туризм [Електронний ресурс] : конспект лекцій для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 242 «Туризм» освітньо-професійної програми «Туризм» денної та заочної форм навчання. Київ :НУХТ, 2020. 105 с . URL: // <http://library.nuft.edu.ua/ebook/file/72.141.pdf>
34. Самостійні заняття з фізичного виховання для студентів відділення туризму [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до вивчення дисципліни / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: В. М. Михайленко, С. М. Сога. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 64 с. URL : <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/20033>
35. Скрипченко І.Т. Понятійно-термінологічний словник-довідник з туризму для майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту. Дніпропетровськ, 2015. 236 с.
36. Скрипченко І.Т. Туристські вузли . Дніпропетровськ, 2008. 24 с.

37. Спеціалізований туризм: навч. посіб. / О.В. Борисова. Київ: Видавничий дім "Кондор", 2020. 360 с. URL : <https://elc.library.onaft.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.1654767>
38. Спортивні види туризму : навч. посібник / уклад. Лясота Т. І. Чернівці :Чернівецький нац. ун-т, 2019. 181 с.
39. Технічний регламент змагань зі спортивної дисципліни – дистанція гірська Затверджено рішенням Президії ФСТУ. Протокол від 24.10.2021 р. №1 URL : https://drive.google.com/file/d/1Tq3gpJZb8xxw5AH7MX3v7H5pQ_yBXnOa/view
40. Тимошенко Л. О. Лабарткава К. В Спортивний туризм : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту : у 2 ч. / Л.: ЛДУФК, 2019. Ч. 2. 176 с.
41. Туристські ресурси України: конспект лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 242 «Туризм» за усіма формами навчання / Укладач О. В. Поступна. Харків : НУЦЗУ, 2020. 209 с. URL: http://nnvc.nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedramenedzhmenta/Lekcii/TURRESURSI_UKRAINI_KONSPEKT_LEKCIJ.pdf
42. Туристсько-спортивний словник-довідник / автор-упорядник Колотуха О.В. Спортивний туризм. 2017.№ 15. 144 с.
43. Ячнюк М. Ю. Технологія впровадження засобів активного туризму в рекреаційну діяльність студентської молоді. URL : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/5530>

Інтернет-ресурси

1. Все про туризм – туристична бібліотека. URL: <http://www.infotour.in.ua/>
2. Все про туризм: туристична бібліотека. URL: <http://tourlib.net/>.
3. Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
4. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=229-88-%EF>.
5. Закон України Про аварійно-рятувальні служби від 14.12.1999 № 1281- XIV. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1281-14>
6. Інформаційний портал «Веломандри». URL: www.velomandry.com.ua
7. Інформаційний портал про екстремальний спорт в Україні та світі. URL: <https://www.redbull.com/ua-uk/>
8. Теорія та методика фізичного виховання. URL : <http://www.tmfv.com.ua>.
9. Техніка в'язання туристичних вузлів «ПЛАСТ». Частина 1: URL: <https://www.youtube.com/watch?v=1moGN44NHB4>
10. Техніка в'язання туристичних вузлів «ПЛАСТ». Частина 2: URL: https://www.youtube.com/watch?v=KA3KsR_Fd_E
11. Техніка в'язання туристичних вузлів «ПЛАСТ». Частина 3: URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Hacv8EMol7k>
12. Туристичне спорядження: <https://ukr.marshrut-club.com/articles/7639>
13. Туристичний гурток ЗСШ № 163 м.Київ: [Електронний ресурс]. URL: <http://myprypmok.at.ua/>
14. Туристичний клуб КПІ. URL: www.tkg.org.ua
15. Український державний центр національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді: URL: <https://patriotua.org/>
16. Федерація спортивного туризму України. URL : <http://www.fstu.org.ua/>
17. Федерація спортивного туризму України. URL: <https://www.fstu.com.ua/>

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю від 26 січня 2024 р., протокол № 10.